

Zegar słoneczny w typie kompasu walcowego

Wykres Jan Baranowski

**Wyk. Instytut Optyczny Jakuba Pika
Warszawa**

Wykres: 1837-1844, wyk.po 1945

Drewno, papier, tektura, blacha, druk

Działanie zegara słonecznego uzależnione jest od kaprysów pogody. Można poznać godzinę tylko wtedy gdy jest słoneczny dzień, a wskazówka rzuca cień na tarczę. Długość cienia wskazuje godzinę.

Nasz zegar ma nietypowy kształt – jego tarcza została narysowana na walcu. Znajdźcie w domu przedmiot o podobnym kształcie.

Ten zegar ma już ponad 170 lat! Jest poręczny, bo można go złożyć i zapakować do specjalnego pudełka zwanego etui.

Długie i krótkie cienie

Wiemy już, że w wyznaczaniu godziny za pomocą zegara słonecznego długość cienia ma duże znaczenie. Od czego ona zależy, sprawdźcie!

Przygotujcie:

Czyste kartki w formacie A4 lub większym, dowolne figurki zwierząt lub innych postaci, kredki lub mazaki

W słoneczny dzień ustawcie figurki na brzegach kartek, tak aby rzucały na nie cień. Obrysujcie rzucany przez zabawki cień. Sprawdźcie jaka jest długość cienia rano, w południe i wieczorem. O każdej porze dnia obrysujcie cień innym kolorem.

Możecie przeprowadzić ten eksperyment także w innym miejscu domu i w innej porze roku. Jak myślicie jak długość cienia zmieni się latem i zimą?